

Baroda High School, ONGC-Primary Section

First time exam assignment Morning Shift (2023-24)

Std: VIII

Subject: Sanskrit

Date: 22/09/2023

- The worksheet has been made according to Term I syllabus.
 - It is a blueprint example of types of questions that can be asked during the exams.
 - Students have to attempt all the questions in their notebook(if required)
- It is just revision and does not have relevance to the actual paper, so thoroughly

Q.1 (A) Choose the correct Synonym of the following words.

1. गर्दभः-	रासभः	1. खेलनाङ्गणम् - क्रीडाङ्गणम्
2. टका-	धनम्	2. कुसुमम् - पुष्पम्, सुमम्
3. बान्धवः -	स्वजनः, परिजनः	3. विघ्नविनाशकः- गणेशः, गजाननः
4. कुलम् -	वंशम्, गोत्रम्	4. पुष्पवाटिका - उद्यानम्, वृक्षवाटिका
5. वित्तम् -	धनम्, टका	5. वारिधिः - समुद्रः
6. गर्दभः-	रासभः, खरः	6. गिरिजा - पार्वती
7. पिता -	जनकः, तातः	
8. पटम् -	वस्त्रम्, अम्बरम्	

(B) Fill in the blanks with appropriate pronouns

(स्थितः, हस्ते, प्रशंसन्ति, छिन्द्यात्, मिष्टान्नम्, गर्दभाः, गीतम्)

1. यस्य हस्ते टका नास्ति, स हाटके किं करोति?
2. पुरुषः घटं भिन्द्यात् पटं च छिन्द्यात्।
3. उष्ट्राणां विवाहेषु गर्दभाः गीतं गायन्ति।
4. इतरे जनाः मिष्टान्नम् इच्छन्ति।
5. परस्परं प्रशंसन्ति 'अहो रूपम् ! अहो ध्वनिः!'
6. जामाता सदा कन्याराशि स्थितः वर्तते।
7. एहि सुधीर ! एहि सुविक्रम ! खेलनाणं गच्छाम ।
8. अर्जुनः धनुष्यम् उत्थापयति स्म ।
9. अजन्तातः प्रवासः घृष्णेश्वरं गच्छति ।
10. उष्ट्राणां हि विवाहेषु गीतं गायन्ति गर्दभाः ।

(C) Match the following:

A	B
1. चतुर्मुखस्य हरिणस्य	a. रूपम्
2. एकलव्यः	b. चित्रम्
3. कन्या वरयते	c. शिल्पम्

4. भगवतः बुध्दस्य	d. श्रेष्ठः धनुर्धरः
-------------------	----------------------

Ans: 1-b, 2-d, 3-a, 4-c

Q 2 A Write 'आम्' against the 'right' and 'न' against the 'wrong'

1. धावन-कूर्दन-चलनैः खेलैः वज्रकायतां विन्दाम् | - आम्
2. सविता अजन्तागुहायाः प्रवासे गच्छति । न
3. शिक्षिका शीलां प्रति पुस्तकं प्रेषयति । - न
4. माता वरयते धनम् । - आम्
5. जामाता सदा तिरस्कारम् अपेक्षते। (न)
6. टका हि परमं कर्म वर्तते। (आम्)
7. पुरुषः सदैव प्रसिद्धः भवति। (न)
8. उष्ट्राणां विवाहे वानराः गीतं गायन्ति। (न)
9. उष्ट्रः गर्दभाः च परस्परं प्रशंसन्ति। (आम्)
10. कन्या रूपं वरयते। (आम्)
11. विवाहे बान्धवाः मिष्टान्नम् इच्छन्ति। (न)
12. वैद्यः यमराजस्य सहोदरः वर्तते। (आम्)
13. सविता भ्रमणभाषस्य प्रारम्भे 'नमस्कारः' इति वदति। (न)
14. सविता शीलायाः माता अस्ति। (आम्)
15. सविता शीलया सह वार्तालापं कर्तुम् इच्छति। (आम्)
16. शिक्षिका सवितां प्रति भ्रमणभाषं प्रेषयति। (न)
17. अजन्तायां चतुर्मुखस्य ब्रह्मदेवस्य चित्रम् अपि मनोहरम् अस्ति। (न)
18. सविता शिक्षकया सह वार्तालापं करोति। (न)
19. शीला प्रवासे अजन्तातः घुष्णेश्वरं गच्छति। (आम्)
20. प्रवासः शिक्षणस्य भागः एव नास्ति। (न)

B Write the meaning of the following words in English.

<ol style="list-style-type: none"> 1. भ्रमणभाषः - cell phone 2. किञ्चित् - some 3. प्रेषयति - sends 4. सम्यक् - in a good way 5. पद्मपाणिः - Lord Vishnu 6. गुहा - cave 7. टिप्पणीपुस्तकम् - diary 8. छायाचित्रम् - photograph 9. हरिः ॐ - Hello 10. नमो नमः - goodbye (Namaskar) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. कुशलम् Alright 2. पटम् - cloth 3. जामाता- Son-in-law 4. पुष्पवाटिका - Flower garden
---	---

Q.3 (A) Split the Sandhi of the following words:

1. कुलमिच्छन्ति -कुलम् + इच्छन्ति
2. नमस्तुभ्यम् - नमः + तुभ्यम्
3. कोऽपि -. कः अपि
4. यमस्तु - यमः + तु

(B) Make the sentence using the following words (Any two)

1. माता - मम माता पाकं करोति ।
2. अभ्यासम् - अहं मित्रेण सह अभ्यासं करोमि ।
3. मूर्ति - श्रीगणेशस्य मूर्ति अतीव मनोहरम् अस्ति ।

Q.4 (A) Translate the following paragraph into English

एकः बालकः आसीत् । तस्य नाम एकलव्यः आसीत् । सः धनुर्विद्यां पठितुम् इच्छति स्म । एकदा द्रोणाचार्यस्य समीपम् अगच्छत् अवदत् च, "गुरुदेव, अहम् अपि धनुर्धरः भवितुम् इच्छामि । कृपया स्वीकुरु ।"

There was a boy. His name was Eklavya. He wanted to learn archery. On day he went to Dronacharya and said, "O teacher ! I have the great desire learn archery. Please accept me.

(B) Translate the following dialogues into English सविता : आम्, अहं कुशलिनी । भवत्याः प्रवासः कथं प्रचलति ?

शीला : प्रवासः तु सम्यक् प्रचलति । अधुना अहम् अजन्तागुहायाम् अस्मि ।

सविता : शोभनम् । तत्र किं किम् अस्ति ?

Savita: Yes. I am fine. How is your tour going on?

Sheela: My tour is going on well. Right now I am in the Ajanta ca

Savita: Great. What things are there?

(C) Translate the following verse/poem into English

1. टका धर्मः टका कर्म टका हि परमं तपः ।

यस्य हस्ते टका नास्ति हाटके टकटकायते ॥

Money is religion. Money is duty. Money is the highest penance. The one in whose hand there is no money, wanders about in the market.

OR

1. तन्वा मनसा हितं चरन्तः

सदा गुरुन् अनुगच्छाम ।

भारतमातुः सेवासत्कारः देशहितार्थं जीवाम ॥

Those who are doing well for people, let us follow our teachers with our body and mind.

Mother India should be serve and felicitated. Let us live for the wellbeing of the country. (D)

Complete the shloka

(D) Complete the poem

एहि सुधीर ! विन्दाम।।

उत्तरः

एहि सुधीर ! एहि सुविक्रम !
खेलनाङ्गणं गच्छाम।
धावन-कूर्दन-चलनैः खेलैः
वज्रकायतां विन्दाम॥

प्रश्न 2. तन्वा जीवाम॥

उत्तरः

तन्वा मनसा हितं चरन्तः
सदा गुरुन् अनुगच्छाम।
भारतमातुः सेवासत्कारः
देशहितार्थं जीवाम॥

प्रश्न 3.

एहि दिनेश विहराम॥

उत्तरः एहि दिनेश ! प्रणव ! गणेश !

ज्ञाननिधि सञ्चिनुयाम।
एहि शारदे ! गिरिजे ! वरदे
ज्ञानवारिधौ विहराम॥

प्रश्न 4.

सदा वक्री _____ दशमो ग्रहः॥

उत्तरः सदा वक्री सदा क्रूरः कन्याराशिस्थितः सदा।
सदा पूजामपेक्षते जामाता दशमो ग्रहः॥

प्रश्न 5.

कन्या वरयते _____ जनाः॥

उत्तरः कन्या वरयते रूपं माता वित्तं पिता श्रुतम्।
बान्धवाः कुलमिच्छन्ति मिष्टान्नमितरे जनाः॥

प्रश्न 6.

टका धर्मः टकटकायते॥

उत्तरः टका धर्मः टका कर्म टका हि परमं तपः।
यस्य हस्ते टका नास्ति हाटके टकटकायते॥

(E) Answer the following questions.

1. कुसुमैः कम् अर्चाम?

विघ्नविनाशकम्

2. शीला कस्याः पुत्री अस्ति?

सवितायाः

3. यमः किं हरति ?

प्राणान्

4. एकलव्यः कस्य प्रतीकम् अस्ति?

गुरुश्रद्धा एवं स्वश्रद्धायाः

प्रश्न 5. वज्रकायतां कथं विन्दाम?

उत्तरः धावन-कूर्दन-चलनैः खेलैः वज्रकायतां विन्दाम।

प्रश्न 6. कुसुमैः कम् अर्चाम?

उत्तरः कुसुमैः विघ्नविनाशकं देवम् अर्चाम।

प्रश्न 7. कस्य हितार्थं जीवाम?

उत्तरः वयं देशस्य हितार्थं जीवाम।

प्रश्न 8. सदा कान् अनुगच्छाम?

उत्तरः वयम् सदा गुरुजनान् अनुगच्छाम।

प्रश्न 9. का दूरभाषं (भ्रमणभाष) करोति?

उत्तरः सविता दूरभाष (भ्रमणभाष) करोति।

प्रश्न 10. शीला कस्याः पुत्री अस्ति?

उत्तरः शीला सवितायाः पुत्री अस्ति।

प्रश्न 11. शीला कुत्र गच्छति?

उत्तरः शीला प्रवासे गच्छति।

प्रश्न 12. शीला किं किं पश्यति?

उत्तरः शीला अजन्तागुहायां भगवतः बुद्धस्य सुन्दरं शिल्पम्, चतुर्मुखस्य हरिणस्य। मनोहरं चित्रम्, अन्यानि बहूनि सुन्दराणि चित्राणि च पश्यति।

प्रश्न 13. कन्याराशिस्थितः जामाता सदा कीदृशः?

उत्तरः कन्याराशिस्थितः जामाता सदा वक्री, सदा क्रूरः च अस्ति।

प्रश्न 14. कः दशमः ग्रहः अस्ति?

उत्तरः जामाता दशमः ग्रहः अस्ति।

प्रश्न 15. जामाता सदा किम् अपेक्षते?

उत्तरः जामाता सदा पूजाम् अपेक्षते।

प्रश्न 16. यस्य हस्ते टका नास्ति, सः हाटके किं करोति?

उत्तरः यस्य हस्ते टका नास्ति, सः हाटके टकटकायते।

प्रश्न 17. पुरुषः केन प्रकारेण प्रसिद्धः भवेत्?

उत्तरः पुरुषः येन केन प्रकारेण प्रसिद्धः भवेत्।

प्रश्न 18. उष्ट्राणां विवाहेषु के गीतं गायन्ति?

उत्तरः उष्ट्राणां विवाहेषु गर्दभाः गीतं गायन्ति।

(F) Answer each of the following questions in one sentence in English:

Question 1. Who always expects to be served and felicitated ?

Answer: A son-in-law always expects to be served and felicitated.

Question 2. What is the status in society of a person who has no money ?

Answer: A person who has no money is not respected by anyone in society.

Question 3. How should man become famous ?

Answer: Man should become famous by smashing an earthen pot, by ripping cloth or by riding on a donkey.

Question 4. Who sing in the marriage ceremonies of camels ?

Answer: Donkeys sing in the marriage ceremonies of camels.

Question 5. While deciding a girl's marriage, what do the girl, her father and mother like?

Answer: While deciding a girl's marriage, a girl likes looks, a mother to wealth and a father likes the education (knowledge).

Question 6. What do Sushila and Mrinalini want to do by making garland ?

Answer: Sushila and Mrinalini want to pray to the destroyer of hurdles (Shri Ganesh) by making garland.

Question 7. Where do Sudhir and Suvikram go? Why?

Answer: Sudhir and Suvikram go to the playground. They want to achieve a strong body like the 'Vajra' by different games.

Q.5 (A) Turn the following statements into questions using the word given in the bracket.

1. सीता वनं गच्छति । (कुत्र) सीता कुत्र गच्छति ?

2. सुरेशः उद्याने अस्ति । (कुत्र) सुरेशः कुत्र अस्ति ?

(B) Frame the sentences using declensions of Genitive case

1. कल्पेश पुस्तकम् ।

2. मीना पाठशाला ।

3. कल्पेशस्य पुस्तकम् अस्ति ।

4. मीनायाः पाठशाला अस्ति ।

(C) Translate the sentences into Sanskrit

1. Usha is going to Rajpipla from Baroda.

उषा बटोदरातः राजपिपलां गच्छति ।

2. Arti is going to Rajkot from Junagadh.

आरती जुनागडतः राजकोटं गच्छति ।

(D) Classify the following sounds according to their production

1. प्, फ्, व्, भ्- labial

2. च्, छ्, ज्, - palatal

3. क्, ख्, ग्, घ् → Guttural sounds

4. ट्, ठ्, ड्, ढ् → Cerebrate sounds

5. त्, थ्, द्, ध्, न्, ल् dental

(E) Answer the following Questions. (As per Instruction)

1. How many consonants are there in Sanskrit language ?

33

2. write singular form of accusative case from the following forms :

रामम्

3. Which case does the word 'बालाः' show?

Nominative case

4. Which case is Locative?

सप्तमी

Write the forms of cases of the following words :

1. रामस्य - राम Genitive singular of अ-कारान्त masculine.
2. बालाः - बाला Nominative, Accusative plural of आ-कारान्त feminine.
3. वनानि - वन Nominative, Accusative plural of अ-कारान्त neuter.
4. यूयम् - युष्मद् Same Nominative plural in all the three genders of pronoun.
5. बालाम् - बाला Accusative plural of आ-कारान्त feminine.
6. तव - युष्मद् Same Genitive singular in all the three genders of pronoun.
7. गजः - गज Nominative singular of अ-कारान्त masculine.

Fill in the Blank

1. रामम् _____ रामान् Ans : रामौ

2. गजस्य गजयोः _____ Ans गजानाम्

3. _____माले मालाः Ans माला

Complete the following table of Present tense verb

वद् (वदति) to speak				गम् (गच्छ-गच्छति) to go (१ प.)			
	ए.व.	द्विव.	ब.व.		ए.व.	द्विव.	ब.व.
उ. पु.	वदामि	वदावः	वदामः	उ. पु.	गच्छामि	गच्छावः	गच्छामः
म. पु.	वदसि	वदथः	वदथ	म. पु.	गच्छसि	गच्छथः	गच्छथ
अ. पु.	वदति	वदतः	वदन्ति	अ. पु.	गच्छति	गच्छतः	गच्छन्ति